

**ÇANAKKALE
BOĞAZI'NDAKİ SAVAŞ
GEMİSİ BATIKLARI
KORUMAYA ALINIYOR**

DERİN MİRAS DÜNYAYA AÇILDI

Türkiye'nin ve dünyanın 110 yıllık manevi hafızasının yer aldığı Çanakkale Savaşlarının deniz altı batık alanı, dünya turizmine açılıyor. Proje, dalış turizminin yanı sıra dünyanın manevi mirasının görülebileceği büyük bir alan olarak Düsseldorf'ta lanse edildi...

**CANAN
ERASLAN
DÜSSELDORF**

Toplumsal hafızamıza 'Çanakkale Ruhu' olarak kazanan, birçok ülkeden on binlerce askerin katıldığı, her ülkenin büyük kayıplar verdiği Çanakkale kara ve deniz savaşlarının batıkları su yüzüne çıkarılıyor. Gerçekleştirilen anlaşma ile, Çanakkale Boğazı'nda bulunan 27 adet savaş gemisi batığı ve 2 adet resiften oluşan 29 nokta dalış sporuna açılırken, birçok ülkenin manevi mirasına da ışık tutulmuş olacak. Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı ve 1915 Çanakkale Köprüsü ve Otoyolu (ÇOK AŞ) arasında imzalanan protokol ile Çanakkale Boğazı'ndaki tarihi savaş gemisi batıklarının korunması ve dalış turizmine kazandırılması için büyük bir adım atılmış oldu. Dünyanın en büyük yatçılık ve su sporları fuarı olan Boot Düsseldorf'ta atılan imza ile 'Derin Miras' projesi başlatılmış oldu. Dünyaca ünlü su altı fotoğrafçılarından İsveçli Alex Dawson'ın sunumuyla başlayan lansmanda, projenin ülkeye sağlayacağı katkılara vurgu yapıldı.

DÜNYANIN ORTAK HAFIZASI

Törende konuşan Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanı İsmail Kaşdemir, Çanakkale Boğazı'nın derinliklerinde yer alan savaş gemisi batıklarının yalnızca Türk milletinin değil, insanlık tarihinin ortak hafızasını taşıyan eşsiz kültürel miras olduğunu vurguladı. Kaşdemir "Gelibolu Tarihi Su Altı Parkı ile birlikte Tarihi Alan, dünyanın en büyük açık hava müzesini inşa etme yolunda önemli bir adım daha atmıştır. Bu vesile ile dünyanın her bölgesinden dalış sporu meraklılarına seslenmek istiyorum. Dünya tarihinin seyrini değiştiren Çanakkale Savaşı'na su altında tanık olmak için sizleri tarihin derinliklerine, Gelibolu Tarihi Su Altı Parkı'nı keşfetmeye davet ediyorum" dedi. 1915 Çanakkale Köprüsü ve Otoyolu CFO'su Murat Sarıkaya da "Çanakkale Savaşları Gelibolu Alan Başkanlığı ile her yönüyle gurur duyduğumuz bir iş birliğine imza atıyoruz. Daha önce hayata geçirdiğimiz 321 çevresel ve sosyal proje ile Birleşmiş Milletler tarafından birincilik ödülüne layık görmüştük. Derin Miras Projesi de sürdürülebilir vizyonumuzun kalıcı bir parçası olacak" diye konuştu.

En az 15 ülkeden

● İngiltere, Fransa, Avustralya, Yeni Zelanda ve Hindistan başta olmak üzere çok sayıda ülkeden askerin katıldığı savaşlarda batan gemiler, en az 15 ülkeden insanların ortak hafızası ve manevi mirası olarak dünya insanların ziyaretine açılmış oluyor.

Normal turistin 3-4 katı gelir

● Türkiye, dalış turizminde henüz yok denecek kadar küçük bir pay alıyor. Bu alanda en büyük pay Mısır'a ait. Malta 2,5-3 milyar dolarlık pay alıyor. Projenin 15-16 bin dalış kapasitesi bulunuyor. Batıkların savaş ürünü olması, manevi mirası barındırması çok önemli. Çanakkale Tarihi Alan Başkanlığı Başkan Yardımcısı Yusuf Kartal'ın verdiği bilgiye göre, zordan üst seviyeye kadar her tür dalış mümkün. 2018 yılında başlayan dalış turizmi çerçevesinde Türkiye'ye geçen yıl 6.000 dalıcı gelmiş durumda. Dünyada 8 milyon dalıcı, ülkeler arası seyahat yapıyor. Bir dalış turistin günlük harcaması ise, ülkemize gelen diğer turistlerin üç katı civarında. Bu anlamda da büyük potansiyel barındırıyor.

Yüzlerce yıl yaşayacak

● Çanakkale Boğazı'nda yer alan batıklar 'katodik koruma' teknolojisi ile korozyondan korunacak, zamanla yok olmaları önleneyecek. Böylece proje Çanakkale Boğazı'nın sürdürülebilir dalış turizminin önemli merkezlerinden biri hâline gelmesine katkı sağlanacak. Katodik koruma, elektrokimyasal bir koruma yöntemi. Batıkların yanına özel bir cihaz yerleştirilerek batık katot hâline geliyor, korozyon durduruluyor. Böylece batıklar gelecek nesillere de aktarılacak. Batıklar, su altı tarihi ve bilimsel araştırmalar için benzersiz bir laboratuvar işlevi görecek. Korunmazsa 100 yıl içinde yok olabilecek batıkların yüzlerce yıl kalması hedefleniyor.

Tarihi, ekonomik ve sosyal bir geçiş yolu

● Ocak 2017'de ihalesi yapan, dünyanın 10 farklı ülkesinden finans kuruluşlarının katılımıyla finanse edilen, kesilen her bir ağaç için beş fidan taahhüdü verilen ve şimdiye kadar bir milyon fidanın dikildiği 1915 Çanakkale Köprüsü 'enlerin' köprüsü. Asya ve Avrupa yedinci defa birleşti. 2023 metre orta açıklık ile dünyanın en uzun orta açıklıklı asma köprüsü olan 1915 Çanakkale Köprüsü, 334 metrelik tepe noktası yüksekliği ile de dünyanın en yüksek kuleli asma köprüsü ünvanına sahip. Şimdiye kadar çevrel, sosyal, teknik anlamda 24 ödülün sahibi olmuş. Kalkınma Yolu ile Dev İpek Yolu Projesi'nin önemli bir bileşeni konumunda.